

AFSPRAKENLIJST INTERPARLEMENTAIR KONINKRIJKSOVERLEG MEI 2015

Gehouden in Den Haag, 27-29 mei 2015

In het Presidiumoverleg van 27 mei 2015 zijn de onderstaande afspraken herbevestigd dan wel gemaakt:

- dat het Presidium bestaat uit de voorzitters van de parlementen (behalve van Nederland), de voorzitters van de commissies en de griffiers;
- dat de Statenvoorzitters van Aruba, Curaçao en Sint Maarten en de commissievoorzitters van Nederland de delegatieleiders zijn en de afsprakenlijst ondertekenen;
- dat de commissievoorzitters woordvoerders van de delegaties zijn, maar tijdens discussies meerdere leden van de delegaties het woord kunnen voeren;
- dat de commissievoorzitters en de Statenvoorzitters deelnemen aan de persconferentie;
- dat indien een delegatie een afwijkend standpunt heeft, dit vermeld wordt in de afsprakenlijst. Daarbij wordt verwezen naar de toelichting op dit standpunt, die wordt opgenomen in een bijlage die formeel geen onderdeel uitmaakt van de afsprakenlijst. Afwijkende standpunten worden voorafgaand aan de persconferentie schriftelijk gedeeld met de andere delegaties. Van een afwijkend standpunt van een deel van een delegatie wordt geen aantekening opgenomen;
- dat alle delegaties kunnen deelnemen aan een werkgroep. Nederland is trekker van een werkgroep indien het een specifiek onderwerp met betrekking tot Caribisch Nederland (BES-eilanden) betreft;
- dat de delegaties maximaal 15 minuten de tijd krijgen om intern beraad te plegen;
- dat het Reglement van Orde van het gastland geldt, bijvoorbeeld met betrekking tot interruptie van sprekers en persoonlijke feiten;
- dat de Voorzitter van het IPKO de tijd in de gaten houdt, opdat elke delegatie evenveel tijd krijgt om haar standpunten naar voren te brengen;
- dat het organiserende land de werkbezoeken in het IPKO vaststelt en regelt, waarbij de gastdelegaties tijdig gevraagd wordt suggesties te doen;
- dat schriftelijke standpunten van individuele leden en/of fracties niet formeel tijdens het IPKO zullen worden ingebracht;
- dat de beraadslagingen van het IPKO openbaar zijn en dat wordt gezorgd voor een uitzending via internet. De werkbezoeken en de presidiumvergaderingen zijn in beginsel besloten.

Gezondheidszorg

De delegatie van Aruba geeft een korte terugkoppeling van de stand van zaken van de organisatie van de Health Care Conference Aruba, welke van 1 tot en met 4 juni 2015 in Aruba zal plaatsvinden. Hierbij wordt aangegeven door de delegatie van Aruba dat de vier landen zich inspanssen om op regerings- en/of parlamentsniveau vertegenwoordigd te zijn.

Economische kansen in het Koninkrijk, waaronder vrij verkeer van personen en goederen in het Caribisch deel van het Koninkrijk

De delegaties onderstrepen het belang van de aandacht voor dit onderwerp en geven aan dat dit een terugkerend thema is voor de komende IPKO's. De delegaties vragen aan de minister van Buitenlandse Zaken van het Koninkrijk om de mogelijkheden voor, en mogelijke gevolgen van, een separaat lidmaatschap van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) voor de Caribische landen in het Koninkrijk te onderzoeken.

De minister wordt tevens gevraagd meer oog te hebben voor de status van de landen in het Caribische deel van het Koninkrijk als *Small Island Developing States*, in het kader van het ontwikkelingsbeleid. Het

concept van *Small Island Developing States* zal door de delegatie van Sint Maarten aan de overige delegaties worden toegezonden.

Bij de bespreking van dit onderwerp tijdens het eerstvolgende IPKO zullen de antwoorden op bovenstaande vragen aan de Nederlandse regering worden betrokken.

De delegaties roepen hun respectievelijke regeringen, in vervolg op hetgeen tijdens het IPKO van januari 2015 reeds is afgesproken, nogmaals op de nodige wijzigingen in hun belastingprocesrecht aan te brengen om cassatierechtspraak in het Caribisch deel van het Koninkrijk mogelijk te maken, voor zover dat nog niet is gerealiseerd.

De delegaties vragen hun respectievelijke regeringen om samen een oplossing te vinden voor het reizen tussen de eilanden van het Koninkrijk met gebruikmaking van een Cedula/Sedula als reisdocument, en om overbodige administratieve handelingen voor inwoners van het Koninkrijk, zoals het invullen van immigratiekaartjes, zo veel als mogelijk te verminderen.

Onderwijs

Uit het oogpunt van de bevordering van gelijke kansen vragen de delegaties de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) van Nederland om met de universiteiten en hogescholen in Nederland de mogelijkheden voor het voeren van selectiegesprekken voor de decentrale selectie vanaf de Caribische landen in het Koninkrijk te onderzoeken, bijvoorbeeld via videoconferencing en andere sociale media (zoals Facetime en Skype). Daarnaast wordt gevraagd de mogelijkheden voor het afleggen van de taaltoets in het Caribische deel van het Koninkrijk te onderzoeken.

De delegaties nemen kennis van het antwoord van de Nederlandse regering op de afsprakenlijst van het IPKO van januari 2015 ten aanzien van de financiering van studies in de Caribische regio. Er wordt door de delegaties nogmaals verzocht aan de minister van OCW van Nederland om te bezien of studiefinanciering via DUO voor studenten die in de Caribische regio willen studeren mogelijk is.

De delegaties vragen de minister van OCW om de helpdesk van DUO in de Caribische landen van het Koninkrijk te realiseren, en om de terugbetalingsregelingen in de verschillende Caribische landen te harmoniseren.

De delegaties verzoeken de Nederlandse regering om een toelichting te geven op het gesignaleerde knelpunt van het onderbreken van de opbouw van de AOV/AOW voor studenten uit de Caribische landen van het Koninkrijk die zich in Nederland vestigen om een studie volgen, en waar mogelijk te komen tot een oplossing voor dit knelpunt.

Integriteit van bestuur

De Nationale Ombudsman, de heer Van Zutphen, verzorgt een inleiding op het gebied van integriteit van bestuur en faciliteert een discussie tussen de deelnemers over dit onderwerp.

De werkgroep koppelt terug over de werkzaamheden die zij heeft verricht sinds het IPKO van januari 2015. Van een groot aantal politieke partijen is informatie ontvangen over hun (interne) gedragsregels of reglementen op het gebied van integriteit. Hieruit kan een drietal toetsmomenten worden geïdentificeerd ten aanzien van integriteit binnen partijen. Ten eerste bij aanvang van het lidmaatschap van een partij, vervolgens bij een kandidaatstelling voor een verkiezing en ten derde bij het kandideren voor een benoeming als bestuurder.

De delegaties spreken af dat de leden van de werkgroep in hun land zullen inventariseren welke formele wet- en regelgeving er bestaat op het gebied van integriteit van volksvertegenwoordigers (een overzicht

hiervan voor wat betreft Nederlandse parlementariërs wordt rondgedeeld tijdens de discussie). De leden van de werkgroep wordt verzocht dit overzicht voor de overige landen binnen een maand aan te leveren. Vervolgens zal de werkgroep, mede op basis van de geïnventariseerde partijregels en de overzichten van de bestaande wet- en regelgeving ten aanzien van parlementariërs, onderzoeken of zij kan komen tot een matrix van parameters op het gebied van integriteit waar alle delegaties zich in kunnen vinden. De verantwoordelijkheid voor het implementeren van deze parameters zal liggen bij de landen afzonderlijk, maar de landen zullen elkaar op basis van deze parameters kunnen aanspreken op de voortgang van de implementatie.

Het paper van de Staten-Generaal delegatie inzake gemeenschappelijke regelgeving met betrekking tot integriteit zal in handen worden gesteld van de werkgroep integriteit. Deze werkgroep zal in voorbereiding op het eerstkomende IPKO een discussiestuk met concrete voorstellen opstellen ter agendering en bespreking tijdens dat IPKO.

Geschillenregeling

De delegaties geven de volgende uitgangspunten mee aan de Koninkrijksconferentie van de regeringen ten aanzien van de geschillenregeling.

1. De Hoge Raad, dan wel een in te stellen onafhankelijk Gemeenschappelijk Hof voor Geschillenbeslechting, dan wel een Hoog College van Staat, als orgaan belast met de geschillenbeslechting voor het Koninkrijk der Nederlanden aan te wijzen;
2. De geschillenbeslechting middels bindende uitspraak te doen geschieden, met de mogelijkheid tot conflictbemiddeling voorafgaand daaraan;
3. Onder de reikwijdte van de geschillenbeslechting te doen vallen strikt juridische geschillen met betrekking tot Statutaire bepalingen.

Overigens spreken de delegaties de wens uit dat leden van het presidium van het IPKO als waarnemer aanwezig kunnen zijn bij de eerstvolgende Koninkrijksconferentie.

Energie

De delegaties ondersteunen de samenwerking binnen het Koninkrijk op het gebied van energie en roepen de regeringen op om concrete stappen te zetten tijdens de Koninkrijksconferentie om te komen tot een Koninkrijksbreed energiebeleid. De werkgroep zal in november het dan beschikbare energiebeleid van elk der landen bekijken en een inventarisatie maken van de raakvlakken en mogelijkheden tot samenwerking, en hierover terugkoppelen op het eerstvolgende IPKO.

Jeugd en jongeren

De delegaties geven ieder een terugkoppeling van de activiteiten m.b.t. dit onderwerp in de afgelopen periode in hun land. De delegaties verwelkomen het feit dat tijdens de komende Koninkrijksconferentie een overzicht van de activiteiten in dat kader zal worden besproken. De delegaties wijzen op het belang van de safetynetconferentie die dit najaar op Curaçao zal plaatsvinden. De werkgroep zal mede aan de hand van nog door alle landen aan te leveren cijfers m.b.t. uitstroom dan wel instroom van jongeren waarvan de nieuwe woonplaats niet bekend is een nadere rapportage opstellen, die voor het volgende IPKO zal worden geagendeerd.

Discriminatie

De delegaties geven ieder een terugkoppeling van de lopende discussies en activiteiten op dit gebied in de afgelopen periode in hun land. Zij stellen tot hun tevredenheid vast dat het maatschappelijk debat

hierover steeds meer plaatsvindt en bijdraagt aan vermindering van discriminatie. De volgende stap is dat de werkgroep deze initiatieven v.w.b. het te voeren beleid op een rij zet, teneinde op basis daarvan een aantal *lessons learned* en *best practices* te formuleren. De werkgroep zal het desbetreffende document tijdig voor het komende IPKO ter bespreking aanleveren.

Initiatief-wetsvoorstel Van Oven

Dit agendapunt is aangehouden tot het volgende IPKO.

Overigens zal aan de plenaire griffies van de verschillende parlementen worden verzocht elkaar tijdig te informeren over de planning van de behandeling van Rijkswetten.

Agendapunten volgend IPKO

- Terugkoppeling Gezondheidszorg
- Terugkoppeling Energie
- Jeugd en Jongeren
- Economische kansen Koninkrijk
- Onderwijs
- Integriteit van Bestuur
- Discriminatie
- Initiatief-wetsvoorstel Van Oven (TK 2001-2002, 27 570/R 1672)

Het presidium beraadt zich op eventuele aanvullende agendapunten. In een videoconferentie ter voorbereiding op het komende IPKO wordt definitief over de agenda besloten.

Het volgende IPKO zal plaatsvinden van 5 t/m 8 januari 2016 in Sint Maarten.

Den Haag, 29 mei 2015

M.J. Lopez-Tromp
(Voorzitter Staten van Aruba)

M.C. Franco
(Voorzitter Staten van Curaçao)

L.M. Marlin-Romeo
(Eerste Ondervoorzitter Staten van Sint Maarten)

J. Recourt
(Staten-Generaal Nederland)

BIJLAGE 1

NAMEN DEELNEMERS INTERPARLEMENTAIR KONINKRIJKSOVERLEG IPKO 27-29 mei 2015

<p>DELEGATIE STATEN VAN ARUBA: Mw. M.J. Lopez-Tromp (Statenvoorzitter) Hr. G.R. Herdé (Commissievoorzitter) Mw. D.G. de Sousa-Croes Hr. A.M. Sneek Hr. C.G. Dammers Hr. J.C.G.P. Kelly Mw. E.C. Wever-Croes Mw. X.J. Ruiz-Maduro Hr. J.E. Thijsen Hr. A.C.G. Bikker Mw. J.I. Williams (Griffier)</p> <p>DELEGATIE STATEN VAN CURACAO: Hr. M.C.F. Franco (Statenvoorzitter) Hr. E.R. Wilsoe (Commissievoorzitter) Hr. A.D. Rosaria Hr. H.F. Koeiman Hr. A.C.M. Thode Mw. Z.A.M. Jesus-Leito Hr. G.T. Sulvaran Hr. H.A. Davelaar Hr. S.R. Cijntje (Griffier) Hr. R.J. Anthonia (juridisch medewerker Staten Curaçao)</p> <p>DELEGATIE STATEN VAN SINT MAARTEN Mw. L.M. Marlin-Romeo (Ondervoorzitter van de Staten) Mw. S.A. Wescot-Williams (Commissievoorzitter) Hr. V.H.C. De Weever Hr. F.G. Richardson Hr. J.E. Leonard Hr. W.V. Marlin Mw. N.R. Joubert (Griffier) Hr. R.R.H. Richardson (Adviseur)</p>	<p>NEDERLANDSE DELEGATIE: <i>Tweede Kamer</i> Hr. J. Recourt (Voorzitter IPKO) Hr. A. Bosman Hr. R. van Laar Hr. A.A.G.M. van Raak Hr. R. Bisschop Mw. W. Hachchi Hr. P. Oskam Hr. G.J. Segers Hr. T.N.J. de Lange (Griffier) Hr. F.H. Kuyper (protocoladviseur) Mw. M.J. Visscher- de la Combé (Staflid) Mw. C. Bruijnics-Kramer (Staflid)</p> <p><i>Eerste Kamer</i> Mw. M.Y. Linthorst (Delegatieleider) Hr. F.E. van Kappen Mw. A.C. Quik-Schuit Mw. S.C. van Bijsterveld Hr. R.R. Ganzevoort Hr. F.J. Bergman (Griffier) Hr. F.I. Wolf (Stafmedewerker)</p>
--	---

BIJLAGE 2

PROGRAMMA

WOENSDAG 27 MEI 2015

09.00 - 09.30 uur

Presidiumoverleg

09.45 - 10.10 uur

Opening

09.45u welkomstwoord door voorzitter Eerste Kamer
09.50u korte speech door delegatieleider Aruba
09.55u korte speech delegatieleider Curaçao
10.00u korte speech delegatieleider Sint Maarten

10.15 uur

Maken groepsfoto

10.25 uur

Opening vergadering door voorzitter IPKO

10.30 - 12.15 uur

Bespreking:

- Terugkoppeling gezondheidszorg (conferentie);
- Terugkoppeling economische kansen in het Koninkrijk, waaronder vrij verkeer van personen en goederen in het Caribisch deel van het Koninkrijk;
- Terugkoppeling onderwijs.

12.30 - 14.00 uur

Lunch aangeboden door Voorzitter Eerste Kamer

14.15 - 17.15 uur

Bespreking:

- Integriteit van bestuur;
  - o Presentatie door de heer R.F.B. van Zutphen, Nationale Ombudsman en ruimte voor vragen;
  - o Terugkoppeling werkgroep integriteit van bestuur.

DONDERDAG 28 MEI 2015

09.30 - 12.00 UUR

Bespreking:

- Geschillenregeling

12.15 - 13.30 uur

Lunch

13.30 - 15.00 uur

Bespreking:

- Terugkoppeling energie;
- Terugkoppeling jeugd en jongeren, inclusief kansarme jongeren;
- Terugkoppeling discriminatie.

VRIJDAG 29 MEI 2015

08.30 - 09.00 uur

Presidiumoverleg

9.00 - 9.45 uur

Vaststelling afsprakenlijst

10.00 uur

Vertrek naar Rotterdam

11.00 - 14.30 uur

Werkbezoek aan Rotterdamse haven en RDM

16.00 - 17.00 uur

Ondertekening afsprakenlijst en persconferentie